

ПЕРЕДЕРІЙ В.А.

*(Мелітопольський державний педагогічний університет
ім. Б.Хмельницького)*

Інгерентні аспекти дискурсу англомовного інтернет-щоденника

У нашому дослідженні ми робимо спробу визначити Інтернет щоденник, як особливий жанр вільного письма та комунікації. Це особистий щоденник, написаний за власними правилами та загальнодоступний для користувачів Інтернету. Блог – новий тип дискурсу, який має чотири дискурсивні зони.

Ключові слова: *блог, дискурс, дискурсивні зони, текст, паратекст, профіль, макроструктура, мікроструктура.*

PEREDERIY V.A. Defining aspects of blog's discourse.

In our research we attempt to define a blog as a specific genre of a liberal writing and communication, a personal journal written by individuals and made publicly accessible online. A blog is considered to be a new type of discourse and acquires four discursive zones.

Key words: *blog, discourse, discursive zone, text, paratext, profile, macrostructure, microstructure.*

«Система людських взаємовідносин опосередковується культурою, яка визначає характер та ефективність людського спілкування. Але в процесі різних видів діяльності людини складається потреба в пошуку більш досконалих та ефективних форм спілкування, що породжує різні ролі і визначення тих або інших видів спілкування» [Грушевицька, 2002]. Інтернет дав життя багатьом формам комунікації, деякі, послідовно з'являючись, згодом зникали, а інші продемонстрували значно більшу стабільність. Останнім часом онлайн щоденники, або «блоги», потіснили домашні сторінки і портали, збираючи навколо себе все більше активних користувачів, яких приваблюють можливості, що обіцяє адміністрація сайтів. Перед тим як безпосередньо звернутися до Інтернет - щоденників, скажімо декілька слів про їх історію, улаштування та типи.

Метою нашого дослідження є визначення лінгво-парадигматичної структури дискурсу блога, об'єкт нашого дослідження – макро-дискурс блога, предмет дослідження – парадигматичні та структурні параметри блога. Матеріал дослідження – англомовні онлайн щоденники.

Першим в світі щоденниковий ресурс LiveJournal був створений американцем Бредом Фіцпатріком (Brad Fitzpatrick) у 1999 році. А зараз створити Живий Журнал може кожний: не існує ніяких обмежень. Існують платні та безкоштовні аккаунти: платні дають більше можливостей оформлення й управління. Ставши членом блог спільки автор отримує можливість не тільки вести щоденник і визначити ступінь доступу до нього інших учасників (закривати і відкривати щоденник, або деякі записи для читання та/або

коментування всіма, або деякими членами спілки), але і підписуватися на чужі щоденники, як ми підписуємося на газети та журнали, читати їх і залишати в них коментарі (якщо це не заборонено автором). Подальші зауваження з приводу структури та улаштування онлайн щоденників являють на наш погляд релевантні елементи структури дискурсу блога і онлайн презентації блога.

При створенні аккаунта, тобто обліку запису нового члена, треба ввести дані «Про користувача». Обов'язково вказати тільки e-mail, але потім його можна приховати, щоб його не могли бачити інші користувачі та роботи, що розсилають спам. Інші поля: ПІБ, місце проживання, номер ICQ і т.п. – є необов'язковими. Також можна задати список своїх інтересів і назвати свій журнал і «стрічку друзів» - список учасників спілки, на щоденники яких користувач підписаний, тобто інформацію про оновлення які він постійно отримує.

Блог – це особливий жанр вільного письма і комунікації, який регулюється самими учасниками щоденникової спілки. Ці індивідуально-авторські тексти в жанровому відношенні являють собою суміш автобіографічності та функціональності, мимовільного письма і художньої обробленості, орієнтації на усно-розмовну стихію. Технічно кажучи, «blogs are personal journals or reversed-chronological commentaries written by individuals and made publicly accessible on the web, and they have distinctive technological features that set them apart from other forms of CMC [Herring et al., 2004]. These features include: 1) ease-of-use, as users do not need to know HTML or other web programming languages to publish onto the Internet; 2) ways to archive informational knowledge; 3) opportunities for others to comment or provide feedback for each blog post; 4) links to other "bloggers" to form online communities»[Huffaker et al., 2005], тобто блоги це є особисті щоденники або коментарі, що розташовані у зворотньо-хронологічному порядку, написані особистістю та є загальнодоступними для користувачів Інтернету, вони мають відмітні технологічні особливості, які відрізняють їх від інших форм зв'язків з використанням комп'ютерних мереж. До цих функцій належать: 1) простота у використанні, користувачам не потрібно знати HTML або інші мови веб-програмування для публікації в Інтернеті; 2) способи архівації інформаційних знань; 3) можливості для інших коментувати або відповідати на кожен пост блогу; 4) зв'язки з іншими "блогерами", які формують інтернет-спільноти .

«Людина яка активно адмініструє блог – це «людина інтернету», яка повністю занурена в Інтернет комунікацію, що проводить більшу частину свого часу спиною до реального світу, обличчям до монітору комп'ютера. Літери та інші символи, що з'являються на екрані, спілкування з віртуальними співбесідниками замінюють здебільшого дійсність та традиційні форми людської комунікації, до того ж комунікації неофіційної, інтимної, що існує, як правило, в усній формі».[Сидорова, 2003]

Дослідження блогів як нового типу дискурсу викликає сьогодні немалий інтерес, так як ця сфера комунікативної діяльності постійно змінюється і значно швидко та гостро реагує на зміни соціального середовища в цілому, яка в свою чергу формує правила і особливості мовленнєвого спілкування.

Блог як дискурс поділяється на такі дискурсивні зони:

1. зона автора, яка може бути націлена внутрішньо (на друзів) і зовнішньо (просто в простір);
2. інтерактивно-комунікативна зона (закриті та відкриті до коментарів повідомлення);
3. зона текстової комунікації;
4. паратекстова зона.

Характеристики дискурсу блога також мають подвійний характер. Вони підпорядковуються принципам дискурсивного простору в будь яких інших сферах людської діяльності. Специфіка онлайн щоденників полягає в тому, що динамічний аспект дискурсу може піддаватися жорсткому нормуванню або моделюванню зі сторони доміантного комуніканта (автора). Нормування дискурсу блога не має макроінституціональних характеристик, але може мати мікроінституціональні характеристики.

Аналіз дискурсу блога включає в себе два основні напрямки: макро та мікро аналіз. Макро аналіз спрямований на моделювання визначеного типу дискурсу, установлення його типології та вивчення даного типу дискурсу.

Давайте розглянемо макро дискурс блога на прикладі онлайн-щоденника [Xwacky](http://Xwacky.livejournal.com) на livejournal.com.

1. Зона автора.

-Нік - Xwacky – колишня пришелепкувата, чудакувата.

-Заголовок – Wacky obsessions.

-Підзаголовок – The flip side of passion.

-Аватар (зображення, яке супроводжує щоденникові записи та коментарі користувача, що є його символом) – фото улюбленого актора – для всього щоденника, для постів автор вибрав фото улюблених акторів, сцени з серіалів.

-Захоплення: like to travel, indulge in culinary delight, and enjoy good reading, aspire to improve writings and learn more about Photoshop, appreciate family & friends the most, but can also go crazy on clothes, shoes, food, coffee, and wine...

-Антизахоплення: reality shows.

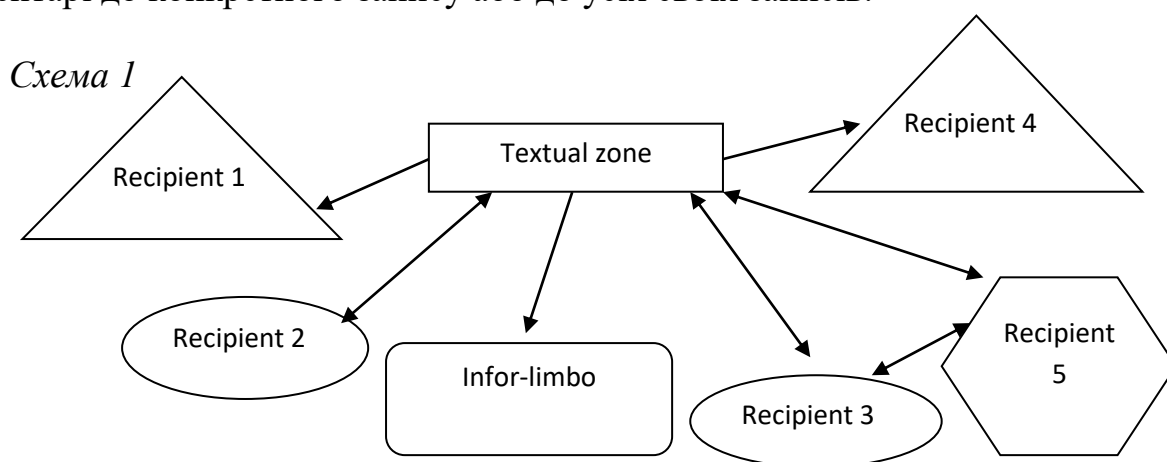
-Інформація, яку автор надає сам про себе (user info): I can be obsessive, but not necessarily compulsive. I like to make my opinions known, but don't want to be argumentative. I have a spouse and a young child who give me inspiration and frustration alike. I don't necessarily love my job but I like what I do well enough. I live at a place I wouldn't trade for anywhere else.

За типом адресованості даний блог є інтерактивним. Через невербальні засоби самопрезентації – вибір ім'я, назви щоденника і статусу – виявляє себе номінативна здібність автора та реалізується визначена їм лінія мовленнєвої поведінки, а також основні риси віртуального образу, який ми очікуємо побачити в текстах щоденника. Статус має відношення безпосередньо до автора і є основною складовою його образу.

Через невербальні засоби самопрезентації – аватар, іконки (фото улюбленого героя серіалу), оформлення (у чорних тонах), календар – автор доповнює свій віртуальний образ і таким чином намагається вплинути на загальний настрій та сприйняття блога, що також є важливим паратекстовим

стимулом. Таким чином, ми можемо зробити висновок, що ключовими позиціями дискурсу блога є вербальні засоби презентації, а латентними – невербальні.

2. Інтерактивно-комунікативна зона. Що стосується особистих повідомлень то деякі блог-платформи дають користувачам можливість відсилати один одному особисті повідомлення в доповнення до записів та коментарів. Записи і коментарі як правило загальнодоступні для усіх користувачів інтернету, однак практично на всіх блог-платформах користувач може обмежити доступ до записів (а відповідно і коментарів до них), надавши його лише визначеному колу людей. Крім того користувач може приховати коментарі до записів, роблячи їх доступними тільки йому і автору коментаря. Таким чином на макро-рівні кожен користувач має визначену свободу дій, а на мікро-рівні відбувається нормування – автор може прибрати або заборонити коментарі до конкретного запису або до усіх своїх записів.

textual zone – текстова зона, recipient – реципієнт, infor-limbo - простір

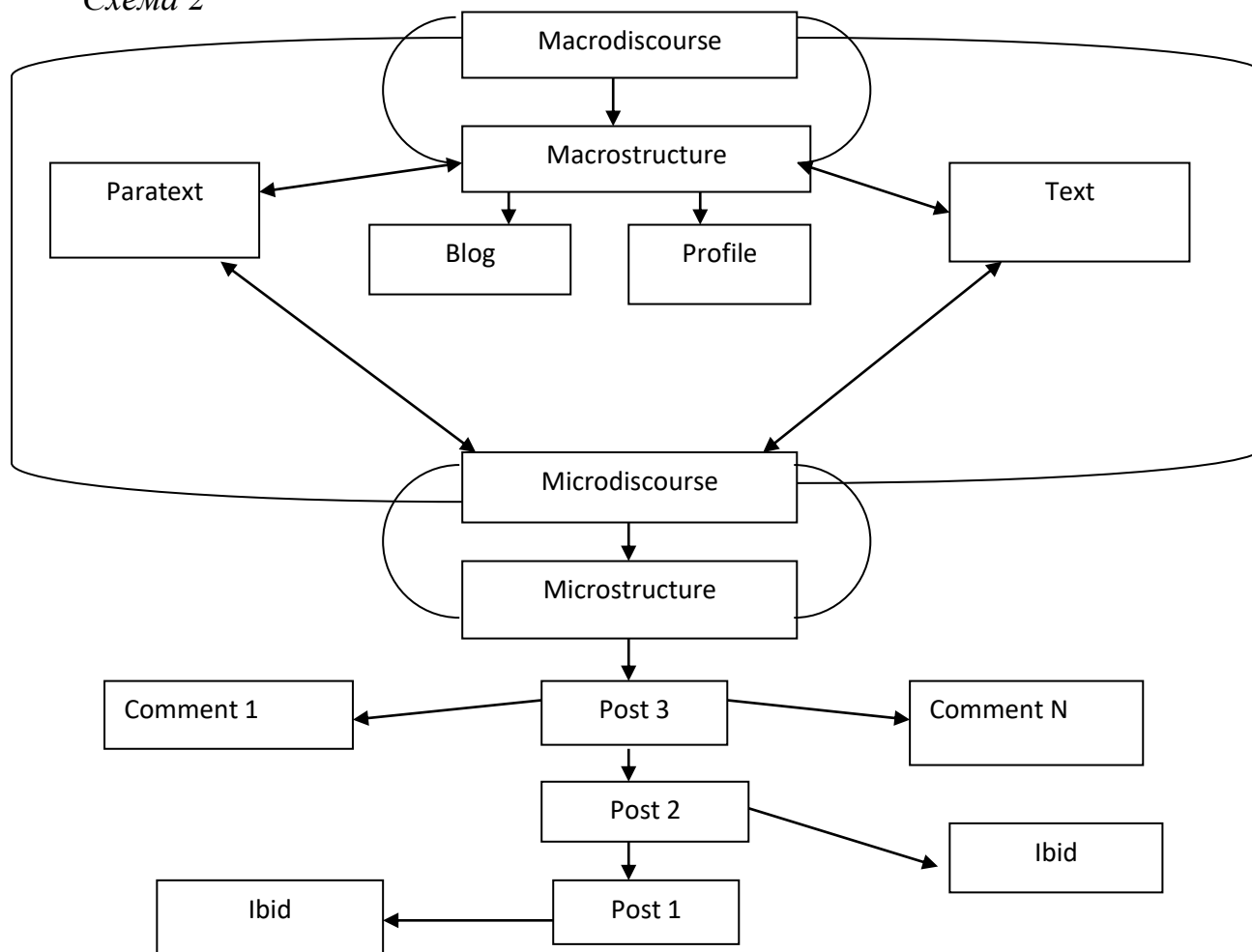
3. Безпосередньо текстова зона. До неї відноситься сам текст щоденника. В даному блозі об'єм текстової зони максимальний. Останні записи у блозі датуються 25 лютого 2011. В період з 1 по 25 лютого 2011 автор написав 5 постів. Середній об'єм поста – 120 слів, середня кількість коментарів – 10. Теми, заголовки постів та захоплення автора знаходяться в співвідношенні. Можна зробити висновок, що людина, здібна на планомірне введення такого щоденника, - це все ж таки людина з певним рівнем освіти, культурним запасом та розвинутою мовленнєвою здібністю. Це людина, внутрішнього змісту якої вистачає на досить довгий період часу. До того ж форма та зміст висловлювань автора виявляються цікавими для багатьох інших людей (автори щоденників, які не «нажили» постійних читачів, надовго в спілці не затримуються). Свобода мовленнєвого самовираження, яка надається онлайн щоденником, для такої особистості не бездумна і сприймається як належне, а з іншого боку, стає гарячою темою для розмірковування і обговорення в щоденнику.

Тематика текстової зони визначається наявністю паратекстових елементів (тегів), та рубрикацію повідомлень можливо вивести з тегів які блогер надав. Наприклад: supernatural, television, a box of chocolates, fashion.

4. Паратекстова зона. До паратекстової зони відноситься: назва і підназва щоденника(Wacky obsessions. The flip side of passion.), заголовки до кожного посту, тем(“Article From The New York Times”, “I'm so happy this morning I could glow”, “A Fan Report on Jensen and Jason's Jam Session”). Також такі комунікативні стимули як музика та відео, які задають прагматичний вектор сприйняття.

У даному блозі спрацьовує тональність візуальної сторони з настроєм текстового простору

Схема 2

Проаналізувавши дискурс даного блога ми можемо зробити висновок, що це тривимірне системне утворення, яке має форму та зміст і не розпадається на окремі елементи, а всі його елементи визначають один одного та взаємо зумовлюються на вербальному рівні.

Література:

1. Грушевицкая Т.Г., Попков В.Д., Садохин А.П. Основы межкультурной коммуникации: Учебник для вузов. М., 2002
2. Сидорова М. Ю. Рефлексия «наивного» говорящего над языком и коммуникацией (по материалам открытых Интернет-дневников) // <http://marinadoma.narod.ru/inet/gender.html>, 2003.

3. *Herring S. C., Scheidt L. A., Bonus S., Wright E.* Bridging the Gap: A Genre Analysis of Weblogs // Proceedings of the 37th Hawaii International Conference on System Sciences, 2004.
4. *Huffaker D. A., Calvert S. L.* Gender, Identity, and languageuse in teenage blogs // Journal of Computer-Mediated Communication. 2005, 10(2)